

**ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПАРХОМІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 21
РОБІТНИКА З КОМПЛЕКСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТУ
БУДІВЕЛЬ**

с. Пархомівка
ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПАРХОМІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

Пархомівського ліцею

від «___» _____ 2026 р. № ___

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 21
РОБІТНИКА З КОМПЛЕКСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТУ
БУДІВЕЛЬ

1. Загальні положення

- 1.1. До роботи допускаються особи, які пройшли спеціальне навчання, медичний огляд, вступний інструктаж та інструктаж на робочому місці з охорони праці.
- 1.2. У робочій зоні можливий вплив таких шкідливих та небезпечних факторів, як
 - рухому частини машин і механізмів ;
 - дія електричного струму.
- 1.3. Працівник повинен дотримуватися вимог правил внутрішнього трудового розпорядку :
 - дотримуватися технологічної дисципліни ;
 - дбайливо ставитися до устаткування, інструментів, пристроїв, матеріалів, спецодягу ;
 - утримувати у чистоті робоче місце та територію освітнього закладу .
- 1.4. Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася ситуація , небезпечна для його чи здоров'я ,або для людей, які його оточують, і навколишнього середовища.
- 1.5. На робочому місці не дозволяється палити, вживати спиртні напої .
- 1.6. Дотримуйтесь особистої гігієни :
 - роботу виконуйте у спецодязі ;
 - вживайте їжу у кімнаті для вживання їжі (їдальні).
- 1.7. Застосовуйте лише справні електроінструменти . Знайте правила користування первинними засобами пожежегасіння.
- 1.8. За порушення вимог інструкції працівник притягується до відповідальності згідно із законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1.Одягніть спецодяг, застебніть його на всі гудзики, волосся сховайте під головний убір.
- 2.2. Підготуйте до роботи інструмент, пристосування . Переконайтесь, чи інструмент відповідає таким вимогам :
 - молотки мають бути насаджені на рукоятки з овальним перерізом;

- керни, молотки, зубила та інші інструменти не повинні мати відбитих і скошених бойків і задирок ;
- провід не повинен мати пошкоджень ;
- гаєчні ключі мають бути справними і відповідати розмірам болтів і гайок. Нарощувати ключі іншими предметами не дозволяється.

2.3. Перед ввімкненням електроінструменту необхідно перевірити :

- чи вмикається електродвигун ;
- правильність і надійність кріплення робочої частини ;
- відповідність напруги електромережі, до якої приєднують ;
- робочий інструмент ;
- надійність кріплення всіх різьбових частин(з'єднань);
- легкість і плавність руху всіх ходових деталей ;

Для приєднання електроінструменту до мережі застосовують шланговий кабель , який має чотири жили для двигуна трифазного струму і жили для двигуна однофазного струму. Відповідну четверту чи третю жилу використовують для заземлення корпусу.

Ручки електроінструментів і ввід живильних дротів повинні бути надійно ізольовані .

Забороняється користуватися штепсельним з'єднанням, в якому оголені контакти , розбитий корпус.

При підключенні інструменту необхідно перевірити справність запальної жили шлангового дроту і додатково заземлюючого провідника , приєданого до затискача, що перебуває у найвищій частині корпусу.

Для роботи з електроінструментом необхідно одягти спецодяг (діелектричні рукавиці), застосувати захисні засоби (гумові килимки), одягти запобіжні окуляри.

2.4. Перед роботою на верстатах слід перевірити наявність та справність захисних кожухів, заземлюючі пристрої, пускових і гальмівних пристроїв. Перевірити на холостому ході верстата справність органів управління ; механізмів головного руху, подачі, пуску, зупинки руху, справність системи змазування й охолодження тощо.

2.5. При виявленні несправностей повідомте про них безпосередньо керівника і без його дозволу до роботи не приступайте.

3 . Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Виконувати вказівки, інструкції по обслуговуванню і догляду за верстатами.

3.2. Встановлювати і замінювати ріжучий інструмент слід лише після повної його зупинки.

3.3. Під час роботи верстата не брати і не подавати через працюючий верстат будь-який предмет, не підтягувати болтів, гайок та інших з'єднуючих деталей верстата.

3.4. При ввімкненому в мережу електроприладі забороняється :

- вимірювати оброблювані деталі ;
- регулювати установку і замінювати робочу деталь ;
- прибирати стружку, ошурки, змащувати інструмент ;

- працювати електроінструментом під час дощу і снігу, якщо робоче місце не захищене навісом ;
- працювати електроінструментом з приставної драбини ;
- залишати електроінструмент на риштуваннях чи підвішувати на драбинах, щоб уникнути випадкового падіння ;
- залишати інструмент без нагляду, перегодити з одного робочого місця на інше з не вимкненим електродвигуном чи інструментом.

3.5. При перервах в подачі електроенергії і при тимчасовій перерві у роботі слід негайно вимкнути верстат, електроінструмент з мережі.

3.6. Забороняється працювати електроінструментами, у яких диск пили не захищений кожухом.

3.7. При роботі деревообробними інструментами необхідно запобігти потраплянню під ріжучі частини цвяхів та інших металевих виробів.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкнути верстат, електроінструмент з мережі.

4.2. Очистити робоче місце від стружки, ошукрок, тирси спеціальною щіткою, спеціальним гачком.

4.3. Ретельно очистити верстат, інструмент від бруду, мастила, пилу, а ржавіючі частини протерти промасленою ганчіркою.

4.4. Інструмент слід зберігати в сухому опалюваному приміщенні. При зберіганні інструмент повинен бути захищеним від проникнення вологи та пилу .

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виявленні несправностей , напруги на корпусі обладнання чи інших дефектів, необхідно роботу припинити, усунути несправності, попередньо вимкнути живлення (вимкнути рубильник).

5.2. При загоранні електропроводки негайно вимкнути подачу напруги і приступити до гасіння пожежі, одночасно повідомити адміністрацію.

5.3. При ураженні електрострумом , негайно звільнити потерпілого від електроструму.

5.4. При відсутності ознак життя в потерпілого, йому слід негайно робити штучне дихання і непрямий масаж серця до приїзду “ швидкої допомоги ”

6. Дії під час сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»

6.1 Аварійне вимкнення обладнання:

- Негайно припинити виконання ремонтних робіт (слюсарних, електромонтажних, зварювальних тощо).
- Знеструмити електроінструменти та перевірити, чи вимкнені верстати в майстернях.
- Перекрити подачу кисню/газу, якщо в цей момент проводилися газозварювальні роботи.

6.2 Технічний контроль комунікацій:

- За вказівкою завідувача господарством або самостійно (згідно з протоколом) перевірити закриття головних засувки на вводах

водопостачання та тепломережі (якщо це передбачено для аварійних ситуацій).

- Переконавшись, що електрощитові зачинені, а доступ до них вільний для екстрених служб.

6.3 Підготовка укриття:

- Перевірити справність аварійного освітлення в укритті та на шляхах евакуації.
- Переконавшись, що вентиляційні установки в захисній споруді запущені або готові до роботи.
- Перевірити працездатність дренажних насосів (якщо укриття знаходиться нижче рівня ґрунтових вод).

6.4 Евакуація та допомога:

- Взяти з собою комплект робочих інструментів (ліхтар, ключі від технічних приміщень, плоскогубці, викрутки) на випадок необхідності екстреного відкриття дверей чи дрібного ремонту в укритті.
- Останнім покинути майстерні та технічні поверхи, переконавшись, що там немає людей.

6.5 Дії в укритті:

- Постійно перебувати на зв'язку із завідувачем господарством.
- Контролювати роботу систем життєзабезпечення (світло, вода, туалети) всередині сховища.

6.6 Дії після відбою (після виходу з укриття):

- Разом із завгоспом провести детальний технічний огляд «критичних точок»: дах, підвал, вузли обліку, стики труб.
- У разі виявлення пошкоджень (тріщини, витoki) негайно приступити до локалізації аварії (перекриття води, вимкнення пошкодженої ділянки мережі).
- Перевірити цілісність скління та вжити заходів щодо тимчасового закриття розбитих вікон (плівкою, OSB-плитами).

**Відповідальна за організацію
роботи з охорони праці**

_____ **Тетяна ФЕДОРЕНКО**

УЗГОДЖЕНО:

**Інженер з охорони праці
групи господарського обслуговування
відділу освіти**

Краснокутської селищної ради _____ **Ірина РВИБОРОДА**

Юрисконсульт

**групи по господарському обслуговуванню
відділу освіти**

Краснокутської селищної ради _____ **Марія СУРГАЙ**

Ознакомлений(на)